

Linda Duits: *Dolle mythes*. Een frisse factcheck van feminisme toen en nu. Amsterdam University Press, 180 blz. € 17,95
●●●○○

Ongelijkheid tussen man en vrouw heerst nog. Sociaal wetenschapper Linda Duits schreef een nuttig boek: historische 'factcheck', theorie en actie pamflet ineen.

Den Haag, 1995. Zwangere vrouwen demonstreren tegen de pil, die uit het ziekenfondspakket dreigt te geraken.

FEMINISME

Dames, zit toch niet zo op elkaar te vitten

Feministen van de Tweede Golf worden ten onrechte beschimpt als tuinbroek dragende zeurpieten, vindt Linda Duits. Maar houdt zij zelf de rijen gesloten?

Door onze medewerker
Sandra Heerma van Voss

Op eens kan het weer, feminist zijn. Amerikaanse pop- en filmsterren (Beyoncé, Jennifer Lawrence, Emma Watson) dragen het label met trots. On- en offline woeden er discussies over inkomensverschillen, glazen plafonds en vaderschapsverlof. Sekschandalen rondom machtige mannen halen soms jaren na dato de rechtszaal. Wereldwijd vinden er *women's marches* plaats, als reactie op het grove machismo dat tot in de hoogste politieke regionen is doorgedrongen.

Aan de Universiteit van Amsterdam treft sociaal wetenschapper Linda Duits enthousiaste studenten tegenover zich, die niet aarzelen zichzelf feminist te noemen. Maar dan wel: een feminist van nú. Niet zoals vroeger. Toen waren feministen zuur, zeurderig, antiman, en ze droegen tuinbroeken.

Met haar boek *Dolle mythes* poogt Duits deze vorige generatie, die van de Tweede Feministische Golf uit de jaren zestig, te rehabiliteren, door een puntsgewijze ontleding van hun afschrikwekkende imago. De backlash van de 'postfeministische' jaren negentig kwam deels voort uit angst om met dit beeld geassocieerd te

worden. En zo veel viel er toch ook niet meer te emanciperen? In Nederland kon en mocht een vrouw alles worden.

Twintig jaar nadien voelen hun dochters zich echter 'relatief benadeeld': ongelijke inkomens- en zorgverdeling bestaan nog steeds, en seksuele intimidatie is in elk vrouwenleven een reëel gevaar.

Zoals de Tweede Golfers elkaar vonden in praatgroepen, biedt nu het internet een veelheid aan feministische platforms, waarvan Linda Duits vileine.com en Stellingdames eruit licht als de meest interessante. Ze waarschuwt ook: onlinebewustwording heeft pas zin als het concrete, politieke gevolgen heeft, anders ligt het verwijt van zeuren opnieuw op de loer.

Aangerand

Een recent voorbeeld van een geslaagde actie is #zeghet, waarbij een persoonlijk verhaal - dat van cabaretier Anke Laterveer, die na een date thuis werd aangerand - via een hashtag op Twitter leidde tot brede media-aandacht, Kamervragen en een wijziging van de aangifteprocedure voor seksueel geweld. Met de nodige historische inbeelding doet het denken aan de gang van Joke Kool-Smits baanbrekende essay *Het onbehagen bij de vrouw* (1967); precies het soort continuüm dat Duits met *Dolle mythes* probeert te bewerkstelligen.

Het streven naar meer historisch besef is lovenswaardig, zeker onder vrouwen, die net begonnen zijn hun aandeel in de wereldgeschiedenis bij te schrijven. Het '1001 Vrouwen'-project van historica Els Kloek is er

een mooi voorbeeld van. Duits kiest in *Dolle mythes* voor een andere, nogal ingewikkelde vorm: haar boek is reconstructie, theorie en actie pamflet ineen, van een zelfverklaarde feminist die enerzijds hoopt op een 'Derde Tsunami', en anderzijds 'niet echt te porren' is 'voor collectieve actie op basis van een gedeelde baarmoeder'.

Duits' historische 'factcheck' pakt dikwijls goed uit. Uiterst pijnlijk is de ondergeschoven rol van vrouwen van kleur in de Tweede Golf; een marginalisering die woedende bloggers als Flavia Dzodan nu terecht niet meer accepteren. Dat de beweging antiman was, klopt zeker voor de beginfase niet; onder anderen Alex en Michel Korzec waren sleutelfiguren bij de oprichting van actiegroep Dolle Mina (1970).

Minder geslaagd is Duits' populaire, soms ronduit botte toon. Terwijl ze een zo breed en inclusief mogelijk feminisme voorstaat - alle kleuren, seksen, seksuele voorkeuren zijn welkom - krijgt bijvoorbeeld Emma Watson een snauw omdat zij met de campagne *HeForShe* probeerde om meer mannen binnenboord te halen. Mannen waren al welkom, aldus Duits, die zich daarmee schuldig maakt aan precies het soort gevit dat feministen eerder uiteen dreef. Zonde.

En om de gestrande naam voor het latere Dolle Mina nou aan te halen als bewijs van gevoel voor humor... 'De Versierde Kut' is (als u het ondergetekende feminist vraagt) van eenzelfde pover niveau als de recente boektitel *Vrouwen schrijven niet met hun tieten*, dus op dat gebied valt er nog wel wat te leren.

